

OT JAVOBLARI (180 ta)

1. **/dev** – qurilmalar.
2. **/proc** – jarayon ma'lumotlari.

A

3. **Access matrix** – kim nimaga kira oladi.
4. **ACL** – ruxsatlar ro'yxati.
5. **Aging** – starvationni kamaytiradi.
6. **Ahamiyati** – resurslarni samarali boshqaradi.
7. **Android** – mobil qurilmalar uchun.
8. **Android yadrosi** – Linux.
9. **Aniqlash** – deadlock mavjudligini topish.
10. **Aniqlash jarayoni** – autentifikatsiya.
11. **Aniqlash vositasi** – antivirus.
12. **Asosiy foydalanuvchi** – foydalanuvchi va dasturlar.
13. **Asosiy maqsad** – qulay va samarali ishlash.
14. **Asosiy sharti** – resursni o'zaro kutish.
15. **Asosiy til** – Java/Kotlin.
16. **Asosiy vazifasi** – apparat va foydalanuvchi o'rtasida vositachilik qilish.
17. **Asymmetric** – bosh va yordamchi CPU.
18. **Atributlar** – nomi, hajmi, ruxsatlar.
19. **Audit** – xavfsizlik nazorati.
20. **Autentifikatsiya** – foydalanuvchini aniqlash.
21. **Avtorizatsiya** – ruxsat berish.

B

22. **Backup** – zaxira nusxa.
23. **Bartarf etish** – resurslarni qayta taqsimlash.
24. **Batch OS** – navbat asosida.
25. **BIOS vazifasi** – yuklashni boshlash.
26. **Bir nechta oqim** – parallel ishlash.

27. **Blocked** – resursni kutadi.

28. **Blue Screen** – Windows kernel xatosi.

29. **Bootloader** – OTni yuklaydi.

C

30. **Cache** – tezlashtirish.

31. **Capability list** – obyekt ruxsatlari.

32. **Cgroup** – resurs nazorati.

33. **CLI** – buyruq satri interfeysi.

34. **CLI afzalligi** – tez va resurs kam.

35. **Container** – izolyatsiyalangan muhit.

36. **Context switch** – jarayon almashinushi.

37. **Critical section** – umumiy resurs qismi.

38. **Cron** – rejalshtirilgan vazifa.

D

39. **Daemon** – fon jarayoni.

40. **Deadlock** – jarayonlar o‘zaro kutib qolishi.

41. **Decryption** – shifrnini ochish.

42. **Device file** – qurilma fayli.

43. **Dispatcher** – CPU topshiradi.

44. **DMA** – CPU siz ma’lumot uzatish.

45. **Docker** – konteyner platformasi.

46. **Drayver** – qurilma bilan OTni bog‘laydi.

47. **Drayversiz qurilma** – bo‘lmaydi.

48. **Dual boot** – ikki OT.

E

49. **Encryption** – shifrlash.

50. **Eng quyi daraja** – apparatga yaqin kernel.

51. **Exec** – dasturni ishga tushiradi.

52. **External** – bo‘sh joylar tarqoq.

F

- 53. **FAT** – oddiy fayl tizimi.
- 54. **Fault tolerance** – nosozlikka chidamli.
- 55. **Fayl tizimi** – fayllarni saqlash usuli.
- 56. **FIFO** – birinchi kelgan birinchi bajariladi.
- 57. **File descriptor** – fayl identifikatori.
- 58. **Firmware** – qurilma dasturi.
- 59. **Fork** – yangi jarayon yaratadi.
- 60. **Fragmentatsiya** – xotira parchalanishi.
- 61. **Full backup** – to‘liq nusxa.

G

- 62. **GRUB** – Linux bootloader.
- 63. **GUI** – grafik interfeys.
- 64. **GUI qulayligi** – oson tushuniladi.

H

- 65. **Hibernate** – xotirani diskka yozish.
- 66. **Himoyalash** – ruxsatsiz kirishni oldini oladi.
- 67. **Hisoblanadi** – tizimli dastur.
- 68. **Holatlari** – new, ready, running, blocked, terminated.
- 69. **Hot swap** – o‘chirmay almashtirish.

I

- 70. **I/O boshqarish** – kiritish/chiqarishni nazorat qilish.
- 71. **I/O menejer** – qurilmalar ishini boshqaradi.
- 72. **I/O qurilmalar** – klaviatura, monitor, printer.
- 73. **Incremental** – o‘zgarishlar nusxasi.
- 74. **Init** – birinchi jarayon.
- 75. **Inode** – fayl ma’lumoti.
- 76. **Internal** – ajratilgan ichida bo‘sh joy.
- 77. **Interrupt** – uzilish signali.

78. **IPC** – jarayonlararo aloqa.

J

79. **Jarayon** – bajarilayotgan dastur.

80. **Journaling** – tez tiklash.

81. **Joylashuvi** – apparat va dasturlar orasida.

K

82. **Kernel mode** – to‘liq ruxsat.

83. **Kernel panic** – yadro xatosi.

84. **Kernel space** – yadro hududi.

85. **Kernel thread** – yadro darajasida.

86. **Kernel vazifasi** – resurslarni boshqarish.

87. **Ketma-ket qurilma** – magnit lenta.

88. **Komponentlar** – kernel, shell, fayl tizimi.

89. **Konteyner** – yengil virtualizatsiya.

L

90. **Linux** – ochiq kodli OT.

91. **Linux interfeysi** – CLI va GUI.

92. **Linux ustunligi** – bepul va xavfsiz.

93. **Linux yadrosi** – Linux Kernel.

94. **Load balancing** – yukni taqsimlash.

95. **Loadable module** – dinamik yadro moduli.

96. **Log fayl** – hodisalar yozuvi.

M

97. **Mijoz-server** – xizmat ko‘rsatuvchi model.

98. **Mikro yadro** – barqarorroq.

99. **Mobil OT** – Android, iOS.

100. **Monolit yadro** – hamma xizmatlar yadroda.

101. **Mount** – ulash.

102. **Multiprocessing** – bir nechta CPU.

103. **Multitasking** – bir vaqtda bir nechta vazifa.
104. **Multitasking** – bir vaqtda ishlar.
105. **Multithreading** – tezlik va samaradorlik.
106. **Mutex** – o‘zaro bloklash.

N

107. **NameSpace** – izolyatsiya.
108. **Non-preemptive** – o‘zi tugaydi.
109. **NTFS** – xavfsizlik va jurnal.
110. **NUMA** – notejis xotira kirishi.

O'

111. **O‘rganish obyekti** – OT ishlash prinsiplari.
112. **Operatsion tizim** – kompyuter resurslarini boshqaruvchi tizimli dastur.
113. **Oqim (thread)** – jarayon ichidagi eng kichik bajarilish birligi.
114. **OTsiz** – kompyuter ishlamaydi.
115. **OTsiz kompyuter** – ishlamaydi.

P

116. **Page fault** – sahifa RAMda yo‘q.
117. **Paging** – sahifalab xotira.
118. **PCB** – jarayon ma’lumoti.
119. **Power management** – energiya boshqaruvi.
120. **Preemptive** – majburiy to‘xtatish.
121. **Priority scheduling** – ustuvorlik asosida.
122. **Protection domain** – ruxsat sohasi.

R

123. **RAID 0** – tezlik, himoya yo‘q.
124. **RAID 1** – nusxalash.
125. **RAID 5** – tezlik + xavfsizlik.
126. **Ready** – CPU ni kutadi.
127. **Real-time OS** – real vaqt tizimlari.

128. **Reference monitor** – kirishni nazorat.
129. **Rejalashtirish** – CPU vaqtini taqsimlash.
130. **Response time** – javob vaqt.
131. **Root** – eng yuqori foydalanuvchi.
132. **Round Robin** – vaqt kvanti asosida.
133. **Ruxsat berish** – avtorizatsiya.

S

134. **Safe mode** – minimal yuklash.
135. **Sandbox** – izolyatsiya muhiti.
136. **Scheduler** – jarayon tanlash.
137. **Segmentation** – mantiqiy bo‘limlash.
138. **Semaphore** – sinxronizatsiya vositasi.
139. **Shell vazifasi** – buyruqlarni bajarish.
140. **Sleep** – vaqtincha to‘xtash.
141. **SMP** – teng protsessorlar.
142. **Spooling** – navbatlab chiqarish.
143. **Starvation** – jarayon uzoq kutadi.
144. **State diagram** – holatlar o‘zgarishi.
145. **Superuser huquqi** – to‘liq nazorat.
146. **Swapping** – RAM ↔ disk.
147. **Syslog** – log tizimi.
148. **System call** – yadroga murojaat.
149. **Systemd** – xizmat boshqaruvi.

T

150. **TCB** – ishonchli baza.
151. **Tezkor xotira** – RAM.
152. **Thread pool** – oldindan yaratilgan oqimlar.
153. **Throughput** – bajarilgan ishlar soni.
154. **Time-sharing** – vaqt bo‘lish.

155. **To‘g‘ridan-to‘g‘ri** – disk.
156. **Trap** – dasturiy uzilish.
157. **Turlari** – batch, time-sharing, real-time va boshqalar.
158. **Turnaround** – umumiy bajarilish vaqt.
159. **Type-1** – apparatda bevosita.
160. **Type-2** – OT ustida.

U

161. **UEFI** – zamonaviy BIOS.
162. **UNIX mashhurligi** – barqarorlik.
163. **UNIX xususiyati** – ko‘p foydalanuvchilik.
164. **User mode** – cheklangan ruxsat.
165. **User space** – foydalanuvchi dasturlari.
166. **User thread** – tez, lekin cheklangan.
167. **Ustuvorlik** – jarayon muhimlik darajasi.

V

168. **Vazifalari** – jarayon, xotira, fayl, I/O boshqarish.
169. **Virtual mashina** – virtual kompyuter.
170. **Virtual xotira** – diskdan RAM sifatida foydalanish.
171. **Virtualization layer** – apparatni abstraktsiya qiladi.

W

172. **Waiting time** – kutish vaqt.

X

173. **Xavfsizlik maqsadi** – ma’lumotni himoyalash.
174. **Xotira boshqaruvi** – joy ajratish va nazorat.
175. **Xotira turlari** – RAM, ROM, Cache.

Y

176. **Yadro** – Kernel.
177. **Yangilash** – xavfsizlik va barqarorlik.
178. **Yuklanadi** – kompyuter yoqilganda.

179. **Yuklash jarayoni** – booting.

Z

180. **Zombie** – tugagan, o‘chmagan jarayon.